

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 161/12
V Luxembourg, 6. decembra 2012

Sodba v zadevi C-152/11
Johann Odar proti Baxter Deutschland GmbH

Program razreševanja presežnih delavcev lahko določa znižanje odpravnine delavcem, ki so blizu upokojitveni starosti

Vendar upoštevanje možnosti zgodnje upokojitve zaradi invalidnosti pri izračunu tega znižanja pomeni diskriminacijo, ki je na podlagi prava Unije prepovedana

Preventivni program razreševanja presežnih delavcev, ki sta ga sprejela nemška družba Baxter in njen svet delavcev, določa, da je znesek odpravnine delavcev, ki jim je delovno razmerje prenehalo iz poslovnih razlogov, odvisen predvsem od njihove delovne dobe v podjetju (standardna metoda).

Vendar ta program za delavce, ki so starejši od 54 let, določa, da se znesek odpravnine izračuna na podlagi kar najhitrejše upokojitve (alternativna metoda). Odpravnina, ki bi jo bilo treba izplačati tem delavcem, je nižja od zneska odpravnine, izračunane na podlagi standardne metode, biti pa mora enaka vsaj polovici zadnjenavedene.

J. Odar, ki je bil v družbi Baxter zaposlen več kot trideset let, je bil opredeljen kot težki invalid. Ko je njegovo delovno razmerje v podjetju prenehalo, je v skladu s programom razreševanja presežnih delavcev prejel odpravnino.

Zaradi starosti nad 54 let se mu je izplačal znesek, nižji od tistega, do katerega bi bil upravičen, če ne bi presegel te starosti. Metoda izračuna, določena v preventivnem programu razreševanja presežnih delavcev za primer odpovedi delovnega razmerja iz poslovnih razlogov, torej pomeni neposredno različno obravnavanje zaradi starosti.

Preventivni program razreševanja presežnih delavcev poleg tega določa, da, se kadar ima delavec možnost prejemanja zgodnje pokojnine zaradi invalidnosti, pri izračunu na podlagi alternativne metode upošteva ta datum.

Ker je J. Odar menil, da je pri tem izračunu odpravnine zaradi starosti in invalidnosti v slabšem položaju, je pri Arbeitsgericht München (delovno sodišče v Münchnu, Nemčija) vložil tožbo zoper družbo Baxter. To sodišče je odločilo, da Sodišču predloži vprašanje v zvezi z združljivostjo morebitnega neenakega obravnavanja, ki naj bi izhajalo iz preventivnega programa razreševanja presežnih delavcev, s pravom Unije¹, ki prepoveduje vsakršno diskriminacijo zaradi starosti in invalidnosti.

Sodišče s sodbo z današnjega dne ugotavlja, da **prepoved vsakršne diskriminacije zaradi starosti**, določena v pravu Unije, **ne nasprotuje ureditvi iz preventivnega programa razreševanja presežnih delavcev, kot je ta v obravnavani zadevi, ki določa različna izračuna odpravnine glede na starost.**

To različno obravnavanje je namreč mogoče utemeljiti s ciljem dodeljevanja nadomestil za prihodnost, varstva mlajših delavcev in pomoči pri njihovi poklicni vključenosti ob upoštevanju potreb pravične razdelitve omejenih finančnih sredstev v skladu s programom razreševanja presežnih delavcev. Poleg tega je cilj, da se prepreči, da bi odpravnino prejemale osebe, ki ne

¹Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

iščejo nove zaposlitve, temveč bodo prejemale nadomestilo dohodka v obliki starostne pokojnine, legitimni.

Ureditev, kot je ta v obravnavani zadevi, ni očitno neprimerna in ne presega tistega, kar je potrebno za uresničitev zelenega cilja. Sodišče v zvezi s tem poudarja, da program razreševanja presežnih delavcev določa znižanje zneska odpravnine, vendar se ta znesek postopoma spreminja glede na starost in mora biti enak vsaj polovici tistega, izračunanega na podlagi standardne formule. Sodišče poleg tega poudarja, da je zadevna ureditev posledica sporazuma med predstavniki delojemalcev in delodajalcev, ki so tako izvrševali pravico do kolektivnega pogajanja, ki se priznava kot temeljna pravica. Dejstvo, da je s tem socialnim partnerjem prepuščeno, da določijo ravnotežje med svojimi interesi, ponuja nezanemarljivo prožnost, saj lahko vsaka od strank sporazum po potrebi odpove.

Vendar Sodišče ugotavlja, da **prepoved vsakršne diskriminacije zaradi invalidnosti**, določena v pravu Unije, **nasprotuje zadevni ureditvi v delu, v katerem pri alternativni metodi upošteva možnost zgodnje upokojitve zaradi invalidnosti**.

Pri tem različnem obravnavanju neinvalidnih in invalidnih delavcev se namreč ne upošteva niti tveganje zadevnih težkih invalidov, ki se običajno pri ponovni vključitvi na delovni trg prej znajdejo v težavah kot neinvalidni delavci, niti dejstvo, da to tveganje s približevanjem upokojitveni starosti raste. Invalidni delavci imajo torej posebne potrebe, povezane tako z varstvom, ki ga zahteva njihovo stanje, kot s potrebo, da se soočijo z morebitnim poslabšanjem svojega stanja. Tako je treba upoštevati tveganje, ki so mu težki invalidi izpostavljeni glede fiksnih finančnih potreb zaradi invalidnosti, in/ali to, da se s staranjem te finančne potrebe večajo.

Iz tega je razvidno, da zadevna ureditev, ki vodi k temu, da se težko invalidnemu delavcu zaradi odpustitve iz poslovnih razlogov izplača nižja odpravnina, kot je znesek, ki ga prejme neinvalidni delavec, čezmerno ogroža legitimne interese težko invalidnih delavcev. Ta ureditev presega, kar je potrebno za uresničitev cilja socialne politike, ki ga uresničuje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793